

P.Z. br. 355

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/63
Urbroj: 50301-25/18-18-6

Zagreb, 19. srpnja 2018.

Hs**NP*440-01/18-01/01*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	19-07-2018		
Klasifikacijska oznaka:	440-01/18-01/01	Org. jed.	65
Uredžbeni broj:	50-18-04	Pril.	—
		Vrij.	—

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o deviznom poslovanju (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 440-01/18-01/01, urbroja: 65-18-03, od 7. lipnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o deviznom poslovanju (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o deviznom poslovanju (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru, aktom od 5. lipnja 2018. godine, iz sljedećih razloga:

Radi se o prijedlogu propisa za koji je nužno provesti temeljitu procjenu učinaka propisa sukladno Zakonu o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) zbog njegovog utjecaja na interese građana i pravnih osoba (zabranjuje se plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata), a osobito na interese pravnih osoba u gospodarstvu koje koriste mogućnost podizanja deviznih kredita te banaka (zabranjuje se odobravanje kredita u stranim sredstvima plaćanja od strane banaka rezidentima).

Prijedlogom zakona predlaže se izmijeniti članak 15. Zakona o deviznom poslovanju (Narodne novine, br. 96/03, 140/05, 132/06, 150/08, 92/09, 133/09, 153/09, 145/10 i 76/13; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) na način da glasi: "Plaćanje i naplata u

stranim sredstvima plaćanja između rezidenata u Republici Hrvatskoj nisu dopušteni a između rezidenata i nerezidenata kao i svi prijenosi deviznih sredstava u Republici Hrvatskoj dopušteni su u slučajevima propisanim zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke."

Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da je predložena odredba nejasna u pogledu sadržaja koji se nastoji propisati te ostavlja pravnu dvojbu oko toga koje vrste plaćanja je Hrvatska narodna banka ovlaštena urediti podzakonskim aktom. Naime, iz drugog dijela predložene odredbe moglo bi se zaključiti kako je Hrvatska narodna banka, u sklopu ovlasti da svojom odlukom dopusti prijenose deviznih sredstava u Republici Hrvatskoj, ovlaštena dopustiti i prijenose deviznih sredstava između rezidenata, a što je suprotno prvom dijelu predložene odredbe koja izriječno propisuje da plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata nisu dopušteni.

Člankom 15. važećeg Zakona propisano je da su plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja te prijenosi deviznih sredstava između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata u Republici Hrvatskoj dopušteni u slučajevima propisanim zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke.

Na temelju utvrđene ovlasti u članku 15. važećeg Zakona, Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (Narodne novine, br. 111/05 i 16/15). U točki IV. te Odluke propisani su slučajevi u kojima su dopušteni plaćanje i naplata između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja. Radi se o slučajevima u kojima su plaćanje i naplata između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja opravdani, što proizlazi iz specifične prirode svakog pojedinog posla, odnosno plaćanja koje je navedenom Odlukom uređeno.

Prijedlog zakona ne sadrži obrazloženje iz kojih se razloga predlaže izmjena ovoga pravnog režima, odnosno nejasno je iz kojih razloga se predlaže da se u propisanim slučajevima zabrani plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata.

Prijedlogom zakona predlaže se izmijeniti članak 17. važećeg Zakona na način da glasi: "(1) Kredite u stranim sredstvima plaćanja banke ne mogu odobravati rezidentima. Odobreni kredit ne smije se otplaćivati u stranoj valuti. (2) Ostali rezidenti ne smiju međusobno odobravati kredite u stranim sredstvima plaćanja."

Sadržajno se radi o izmjeni članka 17. stavka 1. važećeg Zakona koji dozvoljava da kredite u stranim sredstvima plaćanja rezidentima odobravaju banke, kao i da se ti krediti mogu otplaćivati u stranoj valuti. Ta odredba je u interesu prvenstveno poslovnih subjekata koji se u tim ugovorima pojavljuju kao dužnici, a sredstva kredita su im potrebna za ispunjenje, bez troškova konverzije, kako tekućih tako i budućih ugovornih obveza prema nerezidentima.

Budući da predlagatelj navodi kako Prijedlog zakona treba sagledati zajedno s Prijedlogom zakona o izmjeni Zakona o obveznim odnosima, kojim se predlaže ukidanje valutne (monetarne) i zlatne zaštitne klauzule, može se pretpostaviti da je prilikom predlaganja ove odredbe prvenstveno imao u vidu ugovore o kreditu sklopljene s potrošačima, te ovu odredbu predložio kao komplementarno rješenje zabrani ugovaranja valutne klauzule. Međutim, radi se o prijedlogu odredbe koja bi imala manji utjecaj na potrošače (jer je udio kredita odobrenih potrošačima u stranim valutama relativno nizak), a puno veći negativni utjecaj na poslovne subjekte jer bi nesumnjivo utjecala na povećanje troškova poslovanja

poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj koji posluju s inozemstvom, a pri tome koriste mogućnost podizanja deviznih kredita.

U odnosu na poslovanje banaka Vlada Republike Hrvatske ukazuje na činjenicu da banke u Republici Hrvatskoj u svojim izvorima sredstava imaju većinom depozite u stranoj valuti (pretežito eurima) pa iz tog razloga odobravaju i kredite koji su valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, a u manjem dijelu i devizne kredite. Na taj način banke osiguravaju valutnu usklađenost imovine i obveza. Zabranom kreditiranja uz valutnu klauzulu odnosno u devizama u poslovnim odnosima između rezidenata, povećala bi se izloženost banaka tečajnom riziku. Za očekivati je da bi banke morale poduzeti mjere kojima će se zaštititi od mogućih troškova promjene tečaja, što bi posljedično utjecalo na politiku odobravanja kredita u smislu podizanja kamatnih stopa na nove kredite, te pooštavanja uvjeta kreditiranja.

Na kraju Vlada Republike Hrvatske podsjeća da je 2001. godine značajno liberaliziran hrvatski devizni sustav. Tada je omogućeno devizno kreditiranje rezidenata za sve namjene, uključivo i polaganje na račun, kao i konverzija valuta radi ciljanog upravljanja valutnom strukturom obveza i potraživanja u poslovima s nerezidentima. Cilj koji je postignut liberalizacijom hrvatskog deviznog sustava je približavanje rezidenata međunarodnim uvjetima poslovanja te nesmetano obavljanje transakcija u međunarodnim plaćanjima u kojima se hrvatski poslovni subjekti i drugi rezidenti pojavljuju kao platitelji, odnosno primatelji plaćanja.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te Antu Matijevića, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković